

Checklistan används av arbetsgivaren för undersökning av arbetsmiljön. Skyddsombudet ska medverka och anställda bör göras delaktiga vid såväl undersökningen som vid utformning och genomförandet av åtgärder.

Checklistan är indelad i tre delar. Del 1 är frågor ur ett organisatoriskt perspektiv och behöver inte genomföras lika frekvent medan del 2 och 3 med fördel kan användas mer regelbundet, förslagsvis 1–2 gånger per år. Arbetsgivaren har huvudansvaret för att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Arbetsmiljöarbetet ska ske i samverkan mellan arbetsgivare och skyddsombud/arbetstagare.

Innehåll:

Del 1. Arbetsledning – organisation, rutiner, kunskap och instruktioner

Del 2. Verkstad, lager och kontor

Del 3. Risker i arbetet

Förklaringar och tips på användning av checklistan

Svarskolumnen Checklistan innehåller färdiga frågor för att underlätta undersökningen. Hoppa över de frågor som inte är relevanta genom att kryssa i Ej rel. i svarskolumnen, i övrigt besvaras frågorna med Ja eller Nej.

Risikkolumnen Gör en riskbedömning för de relevanta frågorna. Beroende på situation kan riskbedömningen göras direkt när frågan besvaras eller i ett senare skede med hjälp av expertis som inte är med vid undersökningen. Vi rekommenderar den enkla riskklassningen som du ser nedan. Det kan vara lämpligt att samtidigt markera de frågor som behöver åtgärdas, till exempel genom att rita en cirkel runt den gjorda riskbedömningen. Nu har du skapat en *skriftlig riskbedömning* som alla verksamheter med anställda ska göra enligt AFS 2001:1

Enkel riskklassning

Klassning av risk	Behov av åtgärd
Låg Försumbar eller liten risk	Eventuell åtgärd
Medel Viss risk	Åtgärdas så långt rimligt
Hög Allvarlig eller mycket allvarlig risk	Åtgärdas snarast. Vid mycket allvarlig risk krävs åtgärd innan arbetet utförs.

Kommentar/åtgärd

Här kan man skriva en kommentar eller hur åtgärden utarbetas i samråd med dem som berörs och vid behov med hjälp av (extern) expertis. Själva åtgärden bör föregås av en analys i vad som orsakar risken och åtgärdsförslaget bör helst inkludera en uppskattning av kostnaderna för åtgärden. Arbetsgivaren beslutar om åtgärden, vem som ska utföra åtgärden och till när den ska vara klar. Nu har du skapat en *skriftlig handlingsplan* som alla verksamheter med anställda ska göra enligt AFS 2001:1.

Ansvarig för utförande

Arbetsgivaren, som dock kan ha delegerat det praktiska arbetet till annan person, i så fall kan båda namnen anges.

Kontroll utförd datum

Arbetsgivaren kontrollerar att åtgärden är utförd.

Fråga	Ja	Nej	Ej rel.	Riskbedömning			Kommentar/Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utförd datum
				Låg	Med	Hög				
DEL 1. ARBETSLEDNING – ORGANISATION, RUTINER, KUNSKAP OCH INSTRUKTIONER										
1. Har arbetstagarna kunskaper för sina arbetsuppgifter och känner de till eventuella risker med arbetsuppgifterna? (T.ex. motorsåg, röjsåg, snöskottning på tak.)										
2. Finns det instruktioner för särskilt farliga arbetsmoment och är de kända för arbetstagarna? (T.ex. arbete på hög höjd, arbete vid trafikerad väg.)										
3. Organiserar arbetet så att tungt, repetitivt arbete undviks?										
4. Finns dokumenterat introduktionsprogram för nya arbetstagare och inhyrd personal?										
5. Finns instruktioner på förståeligt språk för utländska arbetstagare?										
6. Finns rutiner för ensamarbete? (T.ex. kommunikations- och larmmöjligheter, möjlighet till dubbelbemanning vid riskfyllt arbete.)										
7. Finns rutiner när minderåriga anlitas?										
8. Finns rutiner för medicinska kontroller? (T.ex. vibrationer, klättring på hög höjd, allergena produkter.)										
9. Genomförs alltid en riskbedömning vid större förändring i verksamheten? (T.ex. omorganisation, inköp av ny utrustning, större ändringar i lokaler.)										
10. Genomförs riskbedömningar när någon är gravid?										

Fråga	Ja	Nej	Ej rel.	Riskbedömning			Kommentar/Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utförd datum
				Låg	Med	Hög				
11. Finns fungerande rutiner för att rapportera och utreda tillbud, ohälsa och olycksfall?										
12. Finns rutin för anmälan till Arbetsmiljöverket efter allvarlig olycka/tillbud?										
13. I händelse av nödsituation: a) Finns larmrutiner?										
b) Finns anhöriglista? (Tänk på att beakta GDPR, dataskyddsförordningen.)										
14. Finns rutiner för inköp av första hjälpen-utrustning?										
15. Finns rutiner för inköp av personlig skyddsutrustning?										
16. Finns aktuell förteckning över samtliga hälso-, miljö- och brandfarliga kemiska produkter och ämnen?										
17. Finns säkerhetsdatablad och instruktioner tillgängliga för personal som hanterar hälso-, miljö- och brandfarliga kemiska produkter och ämnen?										
18. Finns rutiner och instruktioner för underhåll av maskiner? (OBS! Följs tillverkarens anvisningar? Instruktioner kan exempelvis avse avstängning av huvudströmbrytare, ta ur tändstift på handgräsklippare vid arbete invid knivarna?)										
19. Finns rutiner för besiktning av maskiner? (T.ex. grävmaskin/traktorgrävare, portar, lyftanordningar, mobila arbetsplatsformar.)										

Fråga	Ja	Nej	Ej rel.	Riskbedömning			Kommentar/Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utförd datum
				Låg	Med	Hög				
20. Har arbetstagarna som kör truck och hjullastare med pallgafflar skriftligt tillstånd från arbetsgivaren?										
21. Har arbetstagarna som arbetar med svetsning, skärning, lödning eller arbeten med snabbroterande verktyg Heta arbeten-certifikat?										
22. Har tillräckligt antal arbetstagare kunskaper i första hjälpen?										
23. Har arbetstagarna kunskaper om brandsäkerhet och i hantering av brandskyddsutrustning?										
24. Trädgårdsanläggning:										
a) Har ni rutiner för anmälan till Arbetsmiljöverket för större projekt?										
b) Har BAS-P och BAS-U tillräckliga kunskaper?										
c) Har ni rutiner för att upprätta en arbetsmiljöplan när så krävs?										

Övrigt Här kan ni notera risker som behöver åtgärdas som inte finns med i checklistan

Fråga	Ja	Nej	Ej rel.	Riskbedömning			Kommentar/Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utförd datum
				Låg	Med	Hög				
DEL 2. VERKSTAD, LAGER OCH KONTOR										
25. Är städning och ordning i lokalerna tillfredsställande?										
26. Är kontorsarbetsplatser anpassade för ändamålet och ergonomisk utformade? (T.ex. belysning, skrivbord, kontorsstol, ventilation.)										
27. Är maskinerna uppställda på ett säkert sätt och på ett sätt som gör dem lättåtkomliga?										
28. Är belysningen i lokalerna tillfredsställande?										
29. Är alla utrymningsvägar uppmärkta och fria från hinder?										
30. Första hjälpen: a) Finns relevant första hjälpen-utrustning?										
b) Finns ögonskölj tillgängligt där så krävs?										
31. Finns tillgång till lämplig personlig skyddsutrustning?										
32. Finns det brandutrustning på strategiska platser och kontrolleras den regelbundet? (T.ex. brandvarnare, brandsläckare, brandfiltar.)										
33. Finns jordfelsbrytare där det är relevant?										

Fråga	Ja	Nej	Ej rel.	Riskbedömning			Kommentar/Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utförd datum
				Låg	Med	Hög				
34. Är alla kablar och uttag oskadade och skyddsjordade?										
35. Används endast typgodkända stegar?										
36. Finns det bullerskydd för slipmaskin (stor slipmaskin)? (Även hörselskydd och skyddsglasögon ska finnas tillgängliga och användas.)										
37. Finns punktutsug och anpassad ventilation där arbetet kräver? (T.ex. vid svetsning.)										
38. Förvaras hälso-, miljö- och brandfarliga kemiska produkter och ämnen på ett säkert sätt?										
39. Personalutrymme: a) Finns uppvärmt personalutrymme med tillgång till handtvätt, toalett och dusch?										
b) Finns ordnat så att omlädningsrum kan användas separat av personer av olika kön?										
c) Finns möjlighet att kyla och värma mat?										
d) Finns städutrustning och städrutiner för personalutrymmet?										
40. Finns vilrum att tillgå eller att iordningsställa?										

Fråga	Ja	Nej	Ej rel.	Riskbedömning			Kommentar/Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utförd datum
				Låg	Med	Hög				
41. Laddning av batterier:										
a) Kan laddning av batterier ske på ett brandsäkert sätt?										
b) Finns skriftliga instruktioner för laddning och underhåll av batterier?										
c) Vid laddning av blybatteri, finns god ventilation, skyltning, skyddshandskar, brandsläckare, ögonspolning och skyddsglasögon?										

Övrigt Här kan ni notera risker som behöver åtgärdas som inte finns med i checklistan

Fråga	Ja	Nej	Ej rel.	Riskbedömning			Kommentar/Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utförd datum
				Låg	Med	Hög				
DEL 3. RISKER I ARBETET										
42. Används lyfthjälpmiddel eller vagnar vid hantering av tunga föremål? (T.ex. kantsten, träd.)										
43. Används ergonomiska arbetsredskap?										
44. Fungerar alla skyddsanordningar på maskinerna? (T.ex. dödmansgrepp.)										
45. Är drag för tillkoppling av redskap och vagnar: a) intakta?										
b) låsbara?										
46. Kontrolleras bromsarna regelbundet på gräsklippare, traktorer, maskiner, vagnar och annan mobilutrustning?										
47. Finns första hjälpen-utrustning i fordon och maskiner som används i arbetet?										
48. Är maskiner som körs på trafikerad väg trafiksäkra och anpassade för att framföras på väg?										
49. Finns arbetssätt och skyddsutrustning för att undvika stendamm? (T.ex. vid stenkapning, sandsopning, lövblås.)										
50. Finns arbetssätt och skyddsutrustning för att undvika exponering av hälsoskadliga kemikalier? (T.ex. stenlim, oljor.)										

Fråga	Ja	Nej	Ej rel.	Riskbedömning			Kommentar/Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utförd datum
				Låg	Med	Hög				
51. Finns arbetssätt och skyddsutrustning för att undvika exponering av smittämnen? (T.ex. via kanyler, kroppsvätskor och vid avfallshantering.)										
52. Används den personliga skyddsutrustningen som krävs för aktuella arbeten? (T.ex. hörselskydd, skyddsglasögon, handskar, fallskyddsutrustning.)										

Övrigt Här kan ni notera risker som behöver åtgärdas som inte finns med i checklistan